

Keke tulee kylään

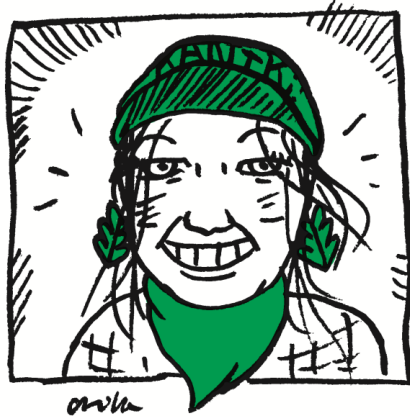

Kiertotalous-etätyöpaja

21.1.2026

Kuka Kekellä on tänään kylässä?

Heidi Hallongren
Paikalliskehittäjä, Kyläkoutsu

Leader Kantri
(Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi,
Pirkkala, Tampere, Vesilahti, Ylöjärvi)

Taustaa Keken parissa:

Pirkan Kylät ry, Hiiltä sitovat kylät-hanke (2019-2020)

Leader Kantri, Circle-Kylien kiertotaloushanke (2020-2022)

Opintotausta metsätieteen, ympäristötieteen, ympäristöpolitiikan ja
kestävän kehityksen parissa.

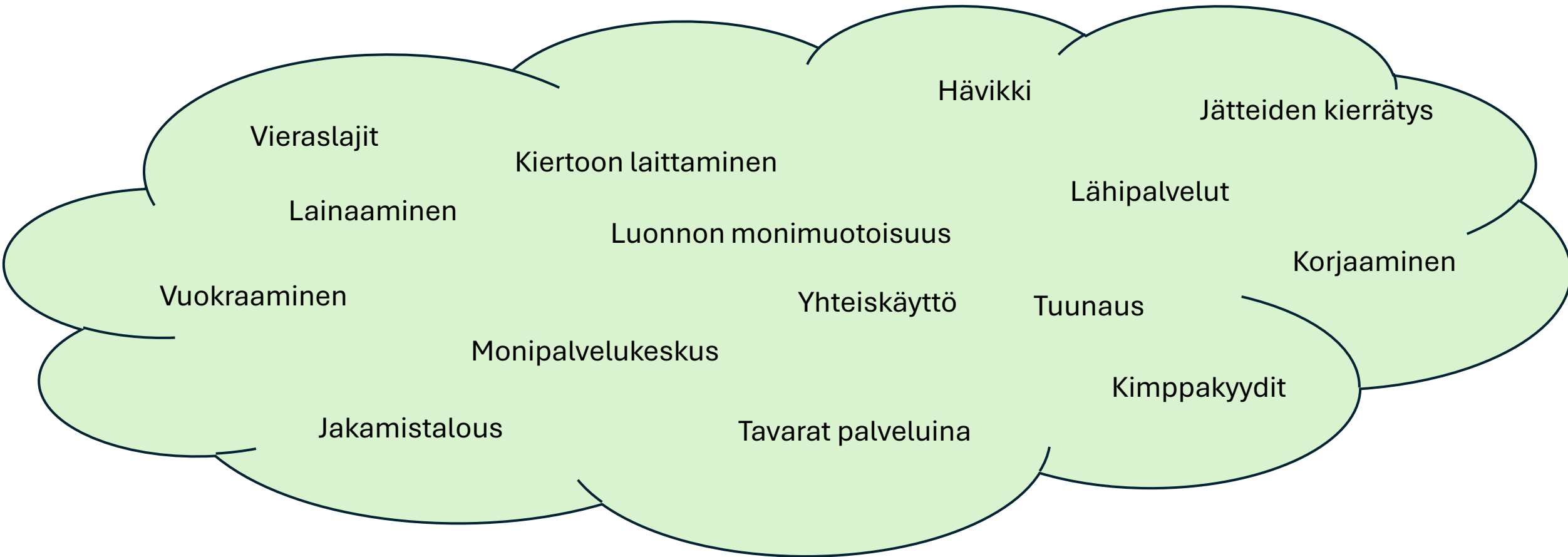
Circle-hanke: Kylien kiertotaloussuunnitelmat

- Lineaaritaloudesta kohti resurssitehokasta, ilmastoneutraalia kiertotaloudesta.
- Toimitaan luonnon kantokyvyn rajoissa.
- Ei tuoteta uusia tavaroita vaan kehitetään kuluttamiselle vaihtoehtoisia tapoja.
- Kiertotaloudessa materiaaleista syntyy yhä uudelleen uusia tuotteita, ei jätettä. Materiaali pysyy kierrossa!
- Ostamisen sijaan tavaroita voidaan lainata, korjata, jakaa, kierrättää tai tuottaa palveluina.

Miten kiertotalous näkyy kylissä?

Kiertotaloutta on kaikkialla – perinteiset tavat ja arkiset asiat kylillä on kiertotaloutta parhaimmillaan

Lainattavia, kiertoon laitettavia, yhdessä käytettäviä....

MITÄ VOISI LAINATA?

Lainattavaksi sopii etenkin harvoin käytössä olevat tavarat, kuten liikunta- ja retkeilyvarusteet ja –välineet, työkalut, tekstiilipesuri, astiasto, mehumaija, ompelukone/ saumuri, oksasilppuri, vene...

Toiveita Lainaamon tarjontaan voi kartoittaa kyselyllä, samalla kyselyllä voi myös löytää tavaroita, joita omistajat olisivat valmiita vuokraamaan; klappikone, peräkärri, mökki...

TURHAT TAVARAT KIERTOON

Itselle turha tavara voi löytää kodin toisaalla ja sen elinkaari saa jatkaa. Kirjat, lehdet, pelit, lasten vaatteet ja lelut kiertävät helposti ja niille voi kylätalolta varata oman paikan, jonne tavaraa voi tuoda tullessaan ja viedä mennessään.

Tavara kiertää hyvin myös kirppistapahtumien ja rompetorien avulla. Myös Facebookiin voi perustaa tätä varten oman ryhmän.

YHTEISKÄYTTÖ

Voisiko kylätalon pihasta löytyä yhteisiä kyläpyöriä, joilla matkaa voi taittaa matkailijat ja kylän oma väki? Tai voisiko kylälle hankkia kokeiltavaksi sähköpyörän?

Kimppakyydeillä liikkuminen on ympäristöystävällistä ja yhteisöllistä.

Löytyisikö työmatkalle tai illan harrastuksiin kulkijoita omalta kylältä?

Palveluita läheltä

KYLÄTALOSTA MONIPALVELUKESKUKSEKSI

Kylätalo monipalvelukeskuksena on kotipaikka monipuolisille oman kylän palveluille.

Terveys-, hyvinvointi-, kampaamo- ja kauneudenhoitopalvelut voidaan tuoda lähelle kyläläisiä, kun kiertäville palveluntarjoajille on toimitiloja monipalvelukeskuksessa.

Kyläyhteisö voi tuottaa myös omia palveluita ja luoda työtä kylälle.

Kauppakassi- ja muu asiointiapu, talkkaripalvelu, remonttipalvelut, auraus- ja puunkaato, siivous- ja kotipalvelu omalta kylältä ostettuna vähentää liikkumisen tarvetta ja kaikkea esim. remontoimiseen liittyvää tavaraa ei tarvitse omistaa kun työt ostaa palveluna.

Kylätalo voi toimia myös majoituspaikkana, samoin kylän muut tyhjät kiinteistöt – talot, mökit ja rantasaunat. Näiden vuokraus on hyvä esimerkki jakamistaloudesta, jolle digitalisaatio luo hyvät edellytykset.

Ruokaa ja energiaa

KOHTI HIILINEUTRAALIA KYLÄÄ LAUTASEN KAUTTA

Kasvisten ja lähiruoan lisääminen lautaselle on hyviä valintoja.

Omilla pihilla ja palstoilla kasvatettu sesongin mukainen ruoka vähentää hiilijalanjälkeä. Lähikala ja riista samoin. Marjojen, sienten ja luonnontuotteiden keruu voi tarjota myös työtä.

REKO-ringit, lähiruokatori ja Pop up-myynti tuo alueen oman elintarviketuotannon kaikkien saataville.

HÄVIKKI JA JÄTTEET

Syömäkelpoista ruokaa päätyy roskikseen vuosittain 20-25 kg/henkilö, ja tällöin ruoantuotannon päästöt ovat syntyneet turhaan.

Ruoan säilöminen, pakastaminen ja kuivaaminen, hyvä suunnittelu sekä yhteisruokailut vähentävät hävikkiä. Kaupasta ostoskoriin voi valita punalaputettuja tuotteita.

Toimisiko kylällä yhteiskompostori biojätteelle, voisiko jätteen lajittelua edistää, olisiko tuotannon sivuvirroissa materiaalia muille?

TEHOKASTA JA VIHREÄÄ ENERGIAA

Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen ja lämmitysmuodon vaihtaminen (ja erityisesti öljylämmityksestä luopuminen) ovat merkittäviä tekoja.

Uusiutuvaan energiaan siirtymisen voi aloittaa vaivatta kotisohvalta käsin kilpailuttamalla sähkösopimuksen ja valitsemalla ekosähkön.

Luonto ja ympäristö

GLOBAALEJA JA PAIKALLISIA VAIKUTUKSIA

Siirtyminen kiertotalouteen auttaa hillitsemään ilmastonmuutosta, vähentää luonnonvarojen käyttöä ja hillitsee luontokatoa. Ilmiöt ovat globaaleja, mutta vaikuttaa voidaan paikallisesti!

Vieraslajeja torjumalla ja arvokkaita elinympäristöjä suojelemalla ja ennallistamalla voidaan turvata luonnon monimuotoisuutta.

Metsätaloudessa luonnon monimuotoisuutta voidaan huomioida monin tavoin samalla, kun huolehditaan kestävästä metsätaloudesta ja puuntuotannosta.

Metsä tarjoaa puuraaka-aineen lisäksi myös monipuolisesti muita ekosysteemipalveluita maisemasta ja virkistyksestä hiilensidontaan ja ravinteiden kiertoon. Luonnontuotteita unohtamatta!

Rakennukset ja maatalous

HUOLEHDITAAAN RAKENNUKSISTA

Vanhoja rakennuksia kunnostamalla niiden käyttöikä pitenee ja puurakenteiden hiili pysyy tulevaisuudessakin niihin varastoituneena.

Puurakentamista kannattaa suosia ja miettiä käyttökohteita myös käytetylle puutavaralle.

Rakennusten eristäminen parantaa energiatehokkuutta, ja myös tilojen käyttöä kannattaa optimoida.

KORJATAAN JA TUUNATAAN

Tavaroiden korjaamisen ja tuunaamisen ympärille voi perustaa harrastuspiirejä kylätalolle tai varata niille sopivia tiloja kaikkien vapaasti käytettäväksi. Esimerkiksi vaatteiden korjaus ja tuunaus pidentää niiden elinkaarta.

Vaatteista voi leikata myös matonkudetta, jolloin materiaali jatkaa elinkaarta täysin uudessa tuotteessa. Korjauskelvottomien osoite on tekstiilijäte, jonka keruu yleistyy koko ajan.

MAATALOUS

Kiertotaloutta voi edistää myös maataloudessa monin tavoin, esimerkiksi vahvistamalla maaperän elinvoimaisuutta ja kivennäismaapeltojen hiilensidontaa maan kasvukunnosta huolehtimalla.

Biokaasun tuotanto ja kierrätyslannoitteiden valmistus ovat esimerkkejä kiertotalouden ratkaisuksista, jotka luovat uusia työpaikkoja.

Kiitos, että sain tulla Kylään!

heidi.hallongren@kantriry.fi

040 525 8836

LEADER

Kantri

